

BAUSKAS NOVADA PAŠVALDĪBA BAUSKAS VALSTS ĢIMNĀZIJA

Izglītības iestādes reģistrācijas Nr. 4519901296, reģ. Nr. 90000047744
Uzvaras iela 10, Bauska, Bauskas nov., LV-3901
tālr. 63922152, 28779553 e-pasts: gimnazija@bauskasnovads.lv, www.bauskasvg.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI Bauskā

2023.gada 29.augustā

Nr. BVĢ/2024/1-28/1

Kārtība par rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība

*Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72. panta pirmās daļas 2. punktu un Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta
noteikumu*

*Nr. 474 “Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā
palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtības par Bauskas Valsts ģimnāzijas (turpmāk - izglītības iestāde) rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība), mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot cieņpilnu vidi labestīga un godīga cilvēka attīstībai.
2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem.
3. Kārtība arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.
4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt izglītojamā turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes vadītāja vai iestādes Atbalsta komandas vadītāja.

5. Skolas direktors nodrošina Skolas darbinieku iepazīstināšanu ar Kārtību, tās grozījumiem, kā arī nodrošina Kārtības pieejamību ikvienam Skolas darbiniekam, publicējot to Skolas tīmekļvietnē <http://www.bauskasvg.lv/> . Katrs Skolas darbinieks ir individuāli atbildīgs par iepazīšanos ar Kārtību un tās ievērošanu.
6. Par Kārtības ieviešanu un īstenošanas uzraudzību Skolā atbildīgs ir direktora vietnieks izglītības jomā, ciktāl tas nepārsniedz direktora kompetenci.
7. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
8. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams un apzināts spēka pielietojums.
9. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

II. Konflikti starp izglītojamajiem

10. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
  - 10.1. Pedagoģs vai jebkurš cits izglītības iestādes darbinieks pārtrauc konfliktu un nodrošina drošu vidi izglītojamajiem, nepieciešamības gadījumā nodrošina medicīniskās palīdzības sniegšanu un nekavējoties ziņo klases audzinātājam, skolas administrācijas pārstāvim vai skolas direktoram (direktora prombūtnes laikā – direktora vietniekiem);
  - 10.2. izglītojamajam, kurš apdraud savu vai citu izglītojamo drošību un veselību, nodrošina mācības citā telpā;
  - 10.3. klases audzinātājs (vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) nekavējoties ziņo izglītības iestādes sociālajam pedagoģam un izglītības iestādes vadītājam vai vadītāja vietniekam par konstatēto konflikta situāciju;
  - 10.4. tajā pašā dienā klases audzinātājs par notikušo ziņo izglītojamā vecākiem;
  - 10.5. izvērtējot situāciju, klases audzinātājs un sociālais pedagoģs, skolas administrācijas pārstāvis vai skolas direktors ar vecākiem tiek klātienē;
  - 10.6. klases audzinātājs tajā pašā dienā veic ierakstu e-klases žurnālā par notikušo konfliktu;

- 10.7. ja vecāki vai personas, kas viņu aizstāj, neierodas uz sarunu, sociālais pedagogs vai skolas administrācijas pārstāvis nosūta rakstisku informāciju e-klasē par skolēna uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar skolu;
- 10.8. klases audzinātājs organizē individuālas sarunas, pārrunas klases kolektīvā un tematiskas klases stundas;
- 10.9. ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes vadītājam, tālāk lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;
- 10.10. pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.
11. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk audzēkņa uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, vecāki nesadarbojas, lai situāciju uzlabotu izglītības iestādes direktors informē pašvaldību tālāka jautājuma risināšanai.
12. Ja Skolas direktors uzskata, ka vardarbības situāciju nav iespējams novērst, tiek ziņots Valsts policijai vai citām tiesībsargājošām iestādēm.

III. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

13. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:
  - 13.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;
  - 13.2. izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;
  - 13.3. izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.
14. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

- 14.1. izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;
- 14.2. ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
  - 14.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;
  - 14.2.2. izglītības iestādes pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;
  - 14.2.3. izglītības iestādes direktors uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagoga pārstāvis un 1 atbalsta personāla darbinieks;
  - 14.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;
  - 14.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens), atstādināt darbinieku no darba vai izteikt darba uzteikumu;
  - 14.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem;
  - 14.2.7. ja konfliktsituācija netiek atrisināta, pedagogam un Skolas darbiniekam ir tiesības vērsties pašvaldības vai Valsts policijā.

IV. Direktora un darbinieku rīcība, ja skolas darbinieks pieļāvis fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo

15. Ja jebkurš skolas darbinieks ir pieļāvis fizisku vai emocionālu vardarbību, kas apdraud vai var apdraudēt izglītojamā veselību, dzīvību un drošību, izglītojamā pašcieņu Skolas direktora un darbinieku rīcības kārtība ir šāda:
  - 15.1. nepieciešamības gadījumā izglītojamajam tiek sniegta psiholoģiskā vai medicīniskā palīdzība;
  - 15.2. notikuma aculiecinieki nekavējoties informē Skolas direktoru (prombūtnes laikā – direktora vietnieku) par notikušo;
  - 15.3. Skolas direktors informē izglītojamā vecākus telefoniski vai klātienē;

- 15.4. Personu, kura ir pieļāvusi iespējamo vardarbību, ar rīkojumu atstādina no pienākumu pildīšanas;
- 15.5. no darbinieka, kurš ir pieļāvis iespējamo vardarbību, direktors pieprasa rakstisku paskaidrojumu;
- 15.6. situācijas noskaidrošanai, rakstiski paskaidrojumi tiek prasīti arī no aculieciniekiem;
- 15.7. Skolas direktors tajā pašā dienā rīkojas normatīvo aktu noteiktajā kārtībā, informē pašvaldību un ziņo tiesībsargājošām iestādēm.

V. Skolas direktora un iestādes darbinieku rīcība, ja ir saņemta informācija vai ir aizdomas par fizisku, emocionālu vai seksuālu vardarbību vai vecāku nolaidību izglītojamā ģimenē

16. Ja skolas darbinieks saņēmis informāciju no izglītojamā vai jebkuras citas personas par iespējamo vardarbību izglītojamā ģimenē, rīcības kārtība šāda:
  - 16.1. skolas darbinieks nekavējoties informē Skolas direktoru (prombūtnes laikā- direktora vietnieku) par notikušo;
  - 16.2. Skolas direktors (prombūtnes laikā – direktora vietnieks) informē Bauskas novada pašvaldības bāriņtiesu, nepieciešamības gadījumā informē arī citas tiesībsargājošās iestādes.

VI. Izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi

17. Gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, izglītības iestāde veic šādas darbības:
  - 17.1. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu apmeklējuma kavējumu cēloni;
  - 17.2. kad izglītojamais ierodas izglītības iestādē, klases audzinātājs uzklausa viņa viedokli par situāciju;
  - 17.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem izglītības iestādes pedagogiem veic izglītojamā novērošanu klasē;
  - 17.4. situācijas, par kurām klases audzinātājam nekavējoties ziņo sociālajam pedagogam un izglītības iestādes vadītājam:
    - 17.4.1. aizdomas, ka izglītojamais cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;
    - 17.4.2. saņemta informācija, ka izglītojamais nav nakšņojis mājās;
    - 17.4.3. klases audzinātājs pamanījis, ka izglītojamā uzvedība izmainījusies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, izglītojamais noslēdzies sevī, ir drūms);

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

17.4.4. klases audzinātājs pamanījis, ka izglītojamam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi, vai arī izglītojamais nav ēdis.

18. Ja vecāki par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, klases audzinātājs nedēļas laikā informē izglītības iestādes sociālo pedagogu un izglītības iestādes vadītāju.

19. Sociālais pedagogs vai skolas Atbalsta komandas vadītājs sadarbībā ar izglītības iestādes atbalsta personālu, klases audzinātāju un vecākiem analizē izglītojamā neattaisnoto kavējumu cēloņus, izmantojot gan izglītojamā rakstveida paskaidrojumus, gan anketēšanu, gan individuālas sarunas, var veikt arī mājas apmeklējumus. Minētie uzdevumi tiek sadalīti speciālistiem izglītības iestādē.

20. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:

20.1. problēmām izglītības iestādē;

20.2. izglītojamā individuālo situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);

20.3. problēmām ģimenē.

21. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota izglītības iestādes vadītājam, kurš tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.

VII. Izglītojamā rīcība, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus sev vai citu personu drošībai

22. Izglītojamam ir pienākums nekavējoties ziņot pedagogam vai jebkurai citai skolas darbiniekam par jebkuru situāciju, kas var apdraudēt viņa vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, tai skaitā par ugunsgrēku, spridzināšanas draudiem, vardarbību, nelaimes gadījumu vai saslimušu cilvēku.

23. Izglītojamais nekādā gadījumā nedrīkst piekrist draudu izraisītajai rīcībai, nekavējoties sauc palīgā pieaugušos: jebkuru skolas pedagogu, darbinieku.

24. Ja izglītojamais cietis fiziskas vai emocionālas vardarbības rezultātā, viņš nekavējoties informē pedagogu vai citu skolas darbinieku, nepieciešamības gadījumā lūdz palīdzību un informē glābšanas dienestu.

25. Informācija par operatīvo glābšanas dienestu izsaukšanu ir izvietota informācijas standos skolas lietvedībā, informācijas standos skolēniem abu korpusu 1.stāvos un skolotāju istabās.

VIII. Noslēguma jautājumi

26. “Kārtība par rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība” izskatīta un pieņemta Pedagoģiskās padomes sēdē 2023.gada 29.augustā.

27. “Kārtība par rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība” stājas spēkā 2023.gada 1.septembrī.